

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Diarienummer N2017-07817-PBB - Nystart för byggstandardisering genom stärkt samverkan

Byggmaterialindustrierna är en branschförening för Sveriges byggmaterialföretag och materialdisciplinernas branschorganisationer. Tillsammans har vi cirka 1000 medlemmar och branschen sysselsätter drygt 55 000 personer. Vi utvecklar och levererar byggmaterial. Valet av byggmaterial och materialets funktion är avgörande för ett hållbart samhällsbyggande.

Tydligare uppdrag, stärkt samverkan och villkorat bidrag

Vi delar kommitténs syn på att samarbetet inom byggstandardiseringen ska och måste förbättras. Vidare att statens roll för standardisering jämte finansiering måste klargöras genom ett tydligt uppdrag och villkorade medel från staten till uppdragstagaren. Byggmaterialindustrierna anser vidare att den internationella bevakningen och närvaron i det europeiska standardiseringsarbetet är av största vikt.

Vi ser följande tre grundläggande slutsatser kring standardisering i betänkandet:

- **Standarder är en viktig del av samhällsbyggandet**
- **Bristande samverkan råder mellan aktörerna**
- **Staten vill att byggstandardiseringen ska fungera**

Utifrån dessa har betänkandet föreslagit tre åtgärder för att säkra framtida standardiseringsarbete och samverkan kring det arbetet. De tre åtgärderna är:

- 1. En nationell samordnare för byggstandardisering**
- 2. Ett nationellt myndighetsråd för byggstandardisering**
- 3. Tydligare regler för regeringens medfinansiering**

Byggmaterialindustrierna har följande synpunkter samt förslag kring de tre åtgärderna:

En nationell samordnare för byggstandardisering

En nationell samordnare sanktionerar frågan om byggstandardisering som den viktiga angelägenhet den är även för staten. Byggstandardiseringen är i många fall regelverk. En nationell samordnare synliggör den viktiga kopplingen mellan departement, myndighet och bransch. Samordnaren ska inte lösa samverkansproblem men kan i detta läge verka som en katalysator för ett förbättrat samarbete med SIS men också se till att uppdraget är rätt definierat och utförs rätt och annars ändra regleringsbrevet. Kraven på samordnaren ska vara tydliga och följas upp kontinuerligt. De ska vara än mer tydliga än vad betänkandet föreskriver.

Byggmaterialindustrierna anser vidare att byggsektorns delaktighet i att leda och utveckla byggstandardiseringen är central. Byggmaterialindustrierna ser behov av ett byggstandardiseringsråd med representanter från aktörerna i samhällsbyggnadsbranschen, i kontakten med myndigheter och ha påverkan på SIS som utförandepart. Rådet kan säkra tillsättning i de tekniska kommittéerna och säkra att rätt standarder finns på marknaden samt se till att SIS i sitt uppdrag tillgodoser till exempel så enkla saker som att synliggöra de standarder som våra myndigheter hänvisar till samt lista harmoniserade standarder så att de enkelt går att hitta vad vi har att förhålla oss till.

Ett nationellt myndighetsråd för byggstandardisering

Byggmaterialindustrierna anser att ett nationellt myndighetsråd är bra och att det är av stor vikt att alla inblandade myndigheter finns med så som Trafikverket, Boverket, Folkhälsomyndigheten och Naturvårdsverket.

Tydligare regler för regeringens medfinansiering

Här ser Byggmaterialindustrierna en stor möjlighet till förbättring. Dagens arbete inom och med SIS kan förbättras avsevärt genom att staten ställer tydligare krav på hur bidragen ska användas och i riktlinjebrevet framställer hur arbetet med byggstandardisering ska utföras och följas upp. Framgången beror förstås också på en öppen attityd och samarbetsvilja.

SIS måste beakta sin särställning i planeringen av sin verksamhet, ägna den åt standardiseringsuppdraget och inte åt att hitta på nya affärer och projekt.

Tillgängligheten det vill säga som det uttrycks i betänkandet, att SIS ska underlätta möjligheten att avgiftsfritt ge tillgång till viss information, är bra men kan bli ännu bättre och vassare. För att standardiseringsarbetet ska fungera anser vi att bidraget ska användas för styrning och uppföljning och lyfter följande viktiga områden:

1. **Delaktighet i kommittéerna** – Ett bekymmer som svensk byggstandardisering brottas med är kvalitetssäkring och representation i kommittéer (och i Europa) med rätt kompetens. Här ser vi att SIS i samverkan med branschen bättre måste säkra kvalitén. Givet den konstaterat bristande representationen från olika aktörer i branschen i de tekniska kommittéerna är risken överhängande att endast de aktörer som deltar också står för kvalitetssäkring. Byggmaterialindustrierna anser att de regelskrivande myndigheterna och akademierna måste vara representerade i kommittéerna och att staten måste finansiera delaktigheten eller villkora bidrag till det. Vi föreslår därför att SIS får ett tydligare uppdrag för att tillse att olika parter deltar i standardisering och att ökad kvalitetssäkring av resultatet sker.
2. **Kompetens hos SIS, bevakning och närvaro EU** – Byggmaterialindustrierna vill peka på rätt kompetens för rätt uppgift och det gäller så väl i de tekniska kommittéerna (ovan nämnda) som hos SIS och i de internationella sammanhangen. Vi anser att SIS måste utgöra ett stöd till branschen och SIS-anställda kunna bistå med standardiseringskunskap förstås men också med sakkunskap om EU:s arbete och bevaka kommande förändringar.

Vi anser vidare att staten ska öka finansieringen för och säkra närvaron i EU-sammanhang. Det är en nationell konkurrensfråga och vi anser att Sverige ska vara representerade från akademi och expertis vid möten i Europa. Här måste förstås branschens närvaro också säkras. Representationen måste tillgodoses via statens insyn och finansieras med bidragen.

3. **Tillgänglighet** – Byggmaterialindustrierna anser att det måste råda fri tillgång till standarder som hänvisas till i lagstiftning. Vidare tycker vi att det ska finnas en rätt att citera ur de standarder man som delfinansiär varit med om att ta fram (förutsatt att det sker enligt EU:s lagstiftning).

Inom området tillgänglighet ligger också ansvaret i informationsinsatser, att stärka spridning och integrering av standarder i andra system. SIS bör därför ges ett tydligare uppdrag att verka för att den information som finns i standarder inte bara tillgängliggörs utan också kommer svenskt näringsliv till nytta, det vill säga används och implementeras.

Frågor med anledning av dessa synpunkter kan ställas till Anneli Kouthoofd, vd Byggmaterialindustrierna, anneli@byggmaterialindustrierna.se, 070 – 379 84 22